

Sense ultres

El ràpid procés de creixement del PP a Balears, molt anterior a la resta de l'estat, ha deixat l'extrema dreta reduïda a grupuscles sense importància des de finals dels setanta.

El PP balear –AP des de 1977 fins les eleccions de 1986– segueix un model de creixement avançat a la resta de l'estat. A les Illes aquella AP que Gabriel Canellas reorganitzava el 1978 i 1979, comença ben aviat a emportar-se els vots sociològicament d'extrema dreta, desinflava aquestes opcions i, posteriorment, s'obria cap el centre. D'aquesta manera no es pot detectar en el PP el transvasament de persones qualificades que hagin estat en l'extrema dreta.

Cal dir que els ultres no han tingut mai un pes electoral important. Si s'observa el gràfic adjunt es podrà veure que arribaren al seu "cim" electoral el 1979, moment immeditament anterior a l'inici del creixement d'AP. Amb l'enfosament d'UCD, AP recull a les Illes pràcticament tot el vot centrista i de dreta, incloent-hi el més extremista. A partir de les eleccions de 1982 la presència electoral ultra és insignificant. Més irrelevant del que havia estat fins aleshores, perquè realment treure un màxim d'un 1% de vots (en les municipals de 1979) no és com per parlar d'una presència electoral significativa.

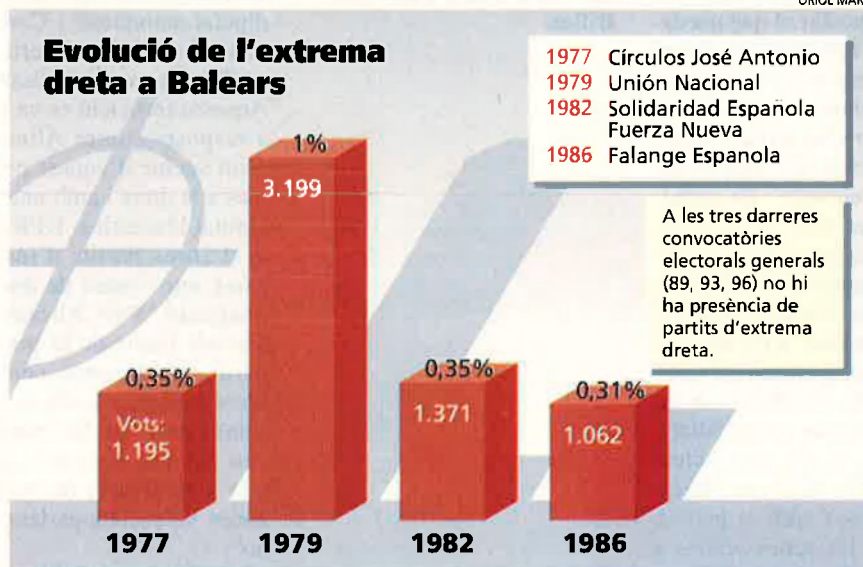
Aquest procés es veu encara més intensificat a partir de les eleccions generals de 1989, en què no hi ha cap candidatura al congrés de les "històriques": Falange Española, Círculos José Antonio, Alianza Nacional 18 de Julio, Unión Nacional, Solidaridad Española

o Fuerza Nueva. En les darreres tres convocatòries d'eleccions legislatives no hi ha hagut cap representant d'extrema dreta. Han estat substituïts per algunes aventures més o menys patètiques, de resultat invariablement anecdòtic, entre les quals destaca la candidatura Ruiz Mateos, que l'any 1989 va arribar a tenir un nombre considerable de vots però que després es va anar esvaint.

L'evolució electoral té una relació directa amb el desenvolupament polític d'AP. Quan Canellas reorganitza el partit no obté gaire suport popular (en les eleccions municipals de 1979 Canellas

hora, té el suport del sectors socials més dretans, inclosa naturalment l'extrema dreta sociològica. Quan AP aconsegueix la victòria a les primeres eleccions autonòmiques (1983), el partit ja presenta un clar dibuix: ningú a la dreta –tret d'anècdotes– i una enorme capacitat d'assimilació cap el centre: PDP, PDL, UL... El resultat és que des de l'extrem més dretà fins al centre, tot és AP, i després PP. Únicament quedaran fora del seu abast les restes electorals d'UCD que recull Unió Mallorquina (1983) que mantindrà una evolució decreixent al llarg dels anys en favor

ORIOL MARTÍ

ni tan sols aconsegueix ser elegit regidor de Palma) però se'n duu tota la dreta-dreta mallorquina i balear. Fora només queden els més "puristes", que ja veuen l'AP de Fraga –*Los siete Magníficos*, en deien, en referència als set dirigents "nacionals" ex-alts càrrecs del franquisme– com una mena de "traïdors" als principis del "Movimiento Nacional". AP necessitarà bastants anys per poder ocupar, a l'estat, bona part de l'espai centrista. A Balears, en canvi, és immediat. El 1982 ja és un partit que recull quasi tota l'herència d'UCD i, al-

del PP, tot i que aconsegueix sobreviure –i fins i tot amb una destacada presència política– fins avui mateix.

L'historiador Antoni Marimon, que ha estudiat l'evolució electoral i política de Balears dels darrers vint anys, creu que "amb el procés del PP, que el porta al poder autonòmic molt prest, l'extrema dreta no ha tingut res a fer. És clar que hi ha un vot sociològic d'aquest tipus que se'n duu el PP, però no hi ha hagut un procés de transvasament de líders o de persones qualificades". Per Marimon "el fet que no hagi quallat mai el blaverisme de forma orgànica potser no ha permès crear un canal propi de l'extrema dreta".

En aquests moments no es detecten entre els càrrecs del PP persones qualificades de passat ultra. L'extrema dreta ha quedat reduïda a un grupuscle *skin* que es manifesta, amb emblemes nazis, al camp de futbol del Mallorca. A més, algun grup s'ha manifestat amb pintades antiindependentistes. Fora d'això, res.

Miquel Payeras